

G0107:10

+13/8

ຂ່າວສານຊາວໄທດຳ

TAI DAM NEWSLETTER

April 29, 1976

Governor's Task Force for Indochinese Resettlement
523 E. 12th, Des Moines, Iowa 50319
Toll free 800.362.2780

No. 8

HIGHER EDUCATION

Iowa offers a wide variety of opportunities for higher education. These include public and private universities and colleges to meet every level of ability and all interests.

For most of these schools, some form of financial assistance may be available for those who cannot meet the tuition costs. For more information, contact the particular school you are interested in attending.

There are three four-year campuses that form the Iowa state school system. All of these schools offer graduate programs in various fields. In addition, Iowa has 16 two-year colleges called 'Area Schools' or 'Community Colleges' which function under the Iowa Department of Public Instruction and which offer an associate degree and an opportunity to study near home for the first two years of a four-year program.

In addition to these tax supported schools, there are many

private universities and colleges. They offer degrees and certificates in virtually every field of interest.

If you have a child in high school, a counselor there can tell you and your child about the careers among which he or she can choose and the appropriate training needed. The counselor can also help with admissions and financial aid applications.

Adults who need help in matters such as completion of high school, part-time study, correspondence courses, training programs, English classes or college offerings should speak with a local education counselor. Assistance is provided in application procedures, campus visits, financial resources, child care facilities and many other concerns that adults have when planning to continue their education.

The adult education counselors generally meet with adults on an individual basis. Appointments are arranged if requested. If you wish to meet with one, call your area high school and ask to speak with the college counselor. If they can't help you, they will direct you to someone who can.

TORNADOS

Tornados are a weather phenomenon which occur throughout the United States. They are most common in the midwest during the spring and summer months. Many people are more frightened of tornados that they need be. The average number of tornados in a year are 700 and the average yearly death rate is about 120 out of a population of 212 million. So you can see that tornados should not cause you a great deal of worry.

Tornados can, however, cause considerable property damage because of the high winds which move from place to place rather slowly, but which revolve at very high speeds within the cone-shaped cloud. The tornado cloud is called a 'funnel cloud' because of its unique shape. Tornados are frequently called 'twisters' because of the winds inside which revolve or twist around.

Today's scientific methods of detecting and locating funnel clouds allow time for people to seek safe shelter if a tornado moves into the area. For this reason, it is always wise to listen to your radio or watch television when weather conditions are such that a tornado may develop.

The two important words to remember when listening to weather reports are: Tornado WATCH and Tornado WARNING.

If a radio or television station reports a tornado WATCH, it means that current weather conditions could cause a tornado in your area. One has not actually been seen, but could develop.

If a tornado has actually been seen by people or radar, the television and radio stations will issue a tornado WARNING in your area. Then it is advisable to take cover immediately in a safe place.

According to the weather bureau, your family should discuss this so each member of the family will know where to go at once in case of an emergency.

The safest place to go is your basement, away from any windows because the glass could shatter. If you don't have a basement in your house, the next best place is an interior room

such as a closet. If precautions are taken, there is little chance that you will suffer harm.

It is advisable to have a battery-operated radio around the house in case the electricity goes out. This will allow you to continue to listen to weather bulletins and you will know when the warning has passed. Tornado WARNINGS usually last for only a short time, while a tornado WATCH may last for several hours.

JOB ATTITUDES.

You have probably noticed how Americans respect and value individual achievement.

To be an achiever, you must be a do-er, and this attitude toward life and one's work may be a difficult adjustment for you to make. Some Americans grumble about their jobs, but the truth is most of them think they should work hard and most of them like their work. It is this characteristic that has made the United States so productive as a nation.

In modern American life, the non-worker is regarded with a certain scorn, based on the conviction that he is lazy and should receive little or no respect.

These attitudes have produced a society that is full of movement and constant change. If you are accustomed to a leisurely pace, you may find the American tempo exhausting. Or you may find it exhilarating. Most Americans enjoy it; it's a high compliment to say of a person, "He has a lot of drive" or "He knows how to get things done."

This is a worthwhile goal for anyone to strive for in this society. If you work hard and diligently at your job, it will not go unnoticed. Have a positive attitude about your job and your employer. He will probably reward you for it in the long run.

Never quit a job unless you have already secured a new place of employment. Sometimes it takes weeks or even months to find new work and if you don't have an income, your family will be hard pressed for money.

If you are dissatisfied with your present job, look for another and upon finding it, give your current employer a two-week notice. Americans respect this kind of attitude, so there will be no hard feelings between you and your past employer.

Often times, new jobs look very inviting but may have many hidden faults such as long hours, low pay or poor benefits. Be sure to find out all the details before taking the new job.

If you are unhappy with your job or are having problems with your work, do not remain silent. Be sure to discuss this matter with your sponsor. Perhaps you and your sponsor will want to call and talk to the Task Force about it.

Do not quit your job until the problems have been discussed. Your employer may not know about your dissatisfaction because of the language barrier so always let your sponsor and/or the Task Force know before you quit your job. The sponsor or the Task Force may be able to talk to the employer and solve the problem or can help or advise you if you decide to find a new job.

DENTAL CARE.

Iowa does not have a free dental care system for everyone. You are responsible for finding a family dentist you like and for pay for his services. Ask your sponsor, church, neighbor or employer to recommend a good dentist.

Americans, as you may have noticed, are great lovers of sweets such as candy and cake. These kinds of foods can cause tooth decay. Be sure to brush your teeth twice a day to prevent tooth decay and avoid eating sweets as much as possible.

If you desire more information regarding dental care, contact:

Dental Health Section
Iowa State Dept. of Health
Lucas State Office Bldg.
Des Moines, Iowa 50319

They will send you some literature regarding dental care. It is free of charge and you should learn as much about this matter because your body will not be healthy if you have poor dental health.

TOM MUNOZ RETURNS!

Tom Munoz has returned to the Task Force. His new responsibilities will include the visitation of all Tai Dam families across the state. He will talk to each member of the families as well as their sponsors and employers.

The purpose of these visits is to keep the Task Force abreast of occurrences influencing the Tai Dam. He will be valuable in the area of general counseling.

Tom, it's great to have you back!!

THE COURTS- THE JUDICIAL BRANCH OF OUR GOVERNMENT.
(Fourth in a series on the political system in America.)

The Constitution gave specific powers to Congress and these powers are so broad that Congress may make a mistake or use the authority to pass a law which it has no power to pass. Furthermore, laws passed by Congress are not always clear and, in enforcing them, the Executive branch of the government may give them meaning not intended by Congress. This may take away rights and freedoms of the people.

This is the reason for the Judicial branch. The highest court in our country is the Supreme Court of the United States located in Washington, D.C. One of the most important duties of the Supreme Court is to decide whether the laws passed by Congress agree with the Constitution. Should the Supreme Court decide that the Constitution does not give Congress the power to pass a certain law, the court declares the law to be unconstitutional. Such a law can no longer be enforced by the President and his executive officers.

The Chief Justice and eight Associate Justices of the Supreme Court sit as a group. When the court hears a case, it is decided by a majority vote of the justices.

Congress may decide to establish other courts if the need arises. There are two kinds of cases that the courts will handle: criminal and civil.

Certain things which a person may do will harm others. To protect all the people from the effect of these acts, Congress

passed laws making them crimes. If a person breaks one of these laws, he will go to court. This is called a criminal case. Persons convicted in a criminal case may be punished by imprisonment. Every American is guaranteed a trial by jury if he is accused of a crime. The jury is unbiased and the person is declared guilty only if everyone on the jury believes he is guilty after listening to the evidence.

It is also possible for a person to take some action that affects the rights of another person. Such action, however, may not be a crime because no criminal law has been broken. In such a case, one person can ask for a monetary redemption for the harm done to him by the other person. This is called a civil case. A person who is found guilty in a civil case is never punished by being sent to prison, but the court may make him pay the other person. Such money payment is called damages.

The chief purpose of the Federal Courts, and all other courts, is to help people settle their disputes and differences fairly and peaceably. The courts provide justice for all!!

The people may not always like the laws, but it is their duty to obey them. When people do not like the laws, they can elect Representatives (to Congress) to change them.

The Judicial branch is the balance wheel in our system of government. It helps maintain the correct relationships between the Executive and Legislative branches of government.

The next issue of the newsletter will contain the final essay on our political system. It will discuss State government and how it works with the Federal government and the people.

ການສຶກສາຂັ້ນສູງ

ຮັດໄອໂອວາໄດ້ເປີດໂອກາດໄວ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງສໍາລັບການສຶກສາຂັ້ນສູງ ສາທາລະນະພາບລັບ ແລະ ວິທະຍາລັບ ຂອງຮັດໄອ ແລະ ຂອງເອກະຊົນມີໄວ້ສໍາລັບທຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມສົນໃຈ .

ໃນສຖາບັນເກືອບທຸກແຫ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ມີການໃຫ້ການຊ່ອຍເຫຼືອດ້ານເງິນຄໍາປະເພດຕ່າງໆ ແກ່ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດສົ່ງຄ່າທ່ານງານດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ເພື່ອຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບເຮືອງດັ່ງກ່າວຂໍໃຫ້ຕິດຕໍ່ໂດຍກົງກັບສຖາບັນທີ່ທ່ານສົນໃຈຢາກຈະເຂົ້າຮຽນນັ້ນ ໆ .

ສຖາບັນຫຼັກສູດ ໕ ປີ ມີນ່າກັນຢູ່ ໓ ແຫ່ງປະກອບເຂົ້າກັນເປັນຮະບົບສຖາບັນ ຂອງຮັດໄອໂອວາ ໃນທຸກໆສຖາບັນດັ່ງກ່າວມີໂຄງການໆຮຽນຂັ້ນສູງສຸດ ໃນຫຼາຍໆຜະເນກການຮຽນ ນອກຈາກນັ້ນແລ້ວຮັດໄອໂອວາຍັງມີວິທະຍາລັບຫຼັກສູດ ໒ ປີອີກ ໑໓ ແຫ່ງທີ່ເອີ້ນວ່າໂຮງຮຽນເຂດ (Area Schools) ຫຼືວິທະຍາລັບທ້ອງຖິ່ນ (Community Colleges) ຊຶ່ງຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜະເນກການສຶກສາຂອງຮັດໄອໂອວາ ແລະ ຊຶ່ງໃຫ້ປະກາດສົມມະບັດຂັ້ນອະນຸປຣົມຍາ ແລະ ໂອກາດໄດ້ຮັບຮຽນຢູ່ໃກ້ບ້ານຂອງຕົນໃນສອງປີແລກຂອງໂຄງການສຶກສາ ໕ ປີ .

ນອກຈາກສຖາບັນທີ່ໄດ້ເງິນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຄັ້ງຊຸມີແລ້ວຍັງມີສາທາລະນະພາບລັບ ແລະ ວິທະຍາລັບເອກະຊົນຊຶ່ງມີທັງປຣົມຍາ ແລະ ປະກາດສົມມະບັດ ໃນທຸກໆສາຂາ ສໍາລັບຜູ້ທີ່ສົນໃຈ .

ຖ້າພວກທ່ານມີເດັກຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນສັງຄົມຜູ້ປົກຄອງ (ຄຣູແນະແນວ) ສາມາດແນະນຳທ່ານຫຼືເດັກຂອງທ່ານກ່ຽວກັບວິຊາທີ່ເດັກຂອງທ່ານສາມາດເລືອກແລະສົນໃຈ ຮວມທັງການຝຶກໂອບຮົມທີ່ເໝາະສົມຕ່າງໆ ຄຣູແນະແນວສາມາດຊ່ອຍໃນການເຮັດຄໍາຮ້ອງຂໍ ການໝາຍນັດອາດຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ເພື່ອຄວາມສະດວກ . ຖ້າທ່ານສົນໃຈຢາກຈະພົບພໍ້ກັບຜູ້ແນະແນວຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຂໍໃຫ້ຕິດຕໍ່ສາຍຫາໂຮງຮຽນສັງຄົມ ຕາມເຂດທີ່ທ່ານຢູ່ນັ້ນ ແລະ ໃຫ້ຖາມຂໍຢາກນຳຜູ້ແນະແນວໂຮງຮຽນ ຖ້າເຊົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດຊ່ອຍທ່ານໄດ້ເຊົາເຈົ້າຈະແນະນຳທ່ານໄປຍັງບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງຕໍ່ໄປ .

ລົມພະຍຸໂຕເນໂດ (ພາສາໄທຄຳເອີ້ນວ່າລົມຜີບໍ່ກາບ)

ລົມພະຍຸໂຕເນໂດ ຫຼືລົມຜີບໍ່ກາບຄືປະກົດການຂອງອາກາດຊຶ່ງມີຂຶ້ນທົ່ວໄປໃນສະຫະຣັດອະເມຣິກາ ແລະ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເລື້ອຍໆ ໃນພາກກາງຕາເວັນຕົກຍາມຮະດູໃບໄຜ່ປ່າໄມ້ ແລະ ຍາມຮ້ອນ ຫຼາຍໆຄົນເກີດມີການຢ້ານກົວກັບຕໍ່ລົມພະຍຸດັ່ງກ່າວນີ້ຊຶ່ງແຕ່ລະຄົນກໍມີເຫດຜົນທີ່ຈະຢ້ານ ໃນປີໜຶ່ງໆ ສະເລ່ຍຂອງຈຳນວນລົມດັ່ງກ່າວທີ່ເກີດຂຶ້ນຄື ໗໐໐ ຄັ້ງ ແລະ ສະເລ່ຍຂອງການຕາຍປະມານ ໑໒໐ ຕໍ່ປະຊາຊົນ ໒໑໒ ລ້ານຄົນ ສະນັ້ນລົມພະຍຸດັ່ງກ່າວບໍ່ຄວນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ພວກທ່ານໄດ້ກັງວົນໄປຈົນໄປ ແຕ່ວ່າລົມດັ່ງກ່າວອາດສາມາດທຳລາຍສັບສົນໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເນື່ອງຈາກຄວາມແຮງຂອງລົມທີ່ຍ້າຍຈາກບ່ອນໜຶ່ງໄປຫາບ່ອນໜຶ່ງຢ່າງຊ້າໆ ແຕ່ວ່າດ້ວຍຄວາມແຮງຈາກເຟື້ອທີ່ເປັນຮູບໂຮງຊຸບນັ້ນ . ເຟື້ອຂອງລົມນັ້ນເອີ້ນວ່າ "ໂຮງຊຸບເຟື້ອ" ຫຼື(ພາສາໄທຄຳເອີ້ນວ່າ " ຈຸນລເຟື້ອ" (Funnel Cloud) ເພາະວ່າມັນເປັນຮູບແບບນັ້ນ . ລົມພະຍຸໂຕເນໂດບາງເທື່ອກໍເອີ້ນວ່າ ລົມບິດ (Twisters) ເພາະວ່າ

ລົມຢູ່ໃນເມືອງນັ້ນເປັນລົມທີ່ເຄືອດແລະ ບິດປົນອັນມັກພຸ່ງ ສະນີ .

ວິທີການທາງວິທະຍາສາດຂອງສັນຍານີ້ທີ່ສາມາດຄົ້ນຫາເບິ່ງພ້ອມຢູ່ທີ່ເມືອງ ທີ່ເປັນຮູບໂຄ້ງມີສັນຍານໃຫ້
ເວລາແກ່ຄົນເຮົາໄດ້ຊອກຫາອັນທີ່ເພິ່ງອັນປອດພ້ອມໄດ້ທັນເວລາ ຍາມທີ່ລົມພະຍຸໃກ້ໆ ເຂດຂອງເຮົາ ດັ່ງເຫດ
ຜົນດັ່ງກ່າວນີ້ເອງຈຶ່ງເປັນການຈຳເປັນທີ່ສຸດທີ່ຈະຕ້ອງເບິດ ຮັບຟັງວິທະຍາ ຫຼື ເບິ່ງໂທຣະທັດ ຍາມເມື່ອອາກາດບໍ່ດີຊຶ່ງ
ອາດມີລົມພະຍຸໃກ້ເມືອງເດີມຂຶ້ນ ມີຄຳເຕືອນສ່ອງຄຳທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ໃນຍາມພັງລາມງານອາກາດນັ້ນກໍຄື :
ສັນຍານໂຕເມໂຕ (Tornado Watch) ແລະ ເຄືອນຮະວັງໂຕເມໂຕ (Tornado Warning) .

ຖ້າວ່າທາງວິທະຍາສາດທາງໂທຣະທັດລາມງານເຖິງ Tornado Watch ອັນໃຫ້ຄວາມໝາຍວ່າສຸດທະການທາງ
ດ້ານອາກາດປັດຈຸບັນນັ້ນ ອາດຈະທຳໃຫ້ເກີດລົມໂຕເມໂຕກໍເປັນໄດ້ ໃນເຂດຂອງພວກທ່ານຢູ່ຊຶ່ງ ບໍ່ມີໃຜເຫັນ
ແຕ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ .

ຖ້າລົມພະຍຸນັ້ນທາງມີຜູ້ເຫັນ ຫຼື ສາຕ້ອງເຄື່ອງຈັບແລ້ວທາງສຖານີໂທຣະທັດ ແລະ ວິທະຍາທັງຫຼາຍຈະອອກ
ປະກາດເຄືອນເຖິງ Tornado Warning ໃນເຂດຂອງທ່ານໃນທັນທີ ຫຼັງຈາກນັ້ນພວກທ່ານຄວນຕຽນພ້ອມ
ຊອກບ່ອນທີ່ປອດພ້ອມ .

ທາງທ້ອງຖານອຸຕຸນິຍົມໄດ້ ໃຫ້ຄຳແນະນຳມາວ່າ ຄອບຄົວຂອງພວກທ່ານ ຄວນປິ່ນສາທາລິນກັນເພື່ອໃຫ້ທຸກ
ຄົນ ໃນຄອບຄົວໄດ້ເຂົ້າໃຈແລະຮູ້ບ່ອນທີ່ຈະລີ້ພັ້ມໄດ້ ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ .

ບ່ອນທີ່ປອດພ້ອມທີ່ສຸດກໍຄືທາງທ້ອງໃຕ້ດິນກ້ອງຕາລ່າງຂອງເຮືອນ ບ່ອນທີ່ໄກຈາກປ່ອງຢ້ຽມ ເພາະວ່າທາງທີ່ອາດ
ຈະມີແກ້ວແຕກກໍເປັນໄດ້ ຖ້າເຮືອນຂອງພວກທ່ານບໍ່ມີກ້ອງຕາລ່າງ ບ່ອນອື່ນອາດຈະປອດພ້ອມກໍຄືທ້ອງສ່ວນໃນຂອງເຮືອນ
ນັ້ນ ຫຼື ທ້ອງໄວ້ເຄືອງ ດັ່ງນັ້ນຖ້າມີການຄະຕຽນໄວ້ລ່ວງໄປກໍອາດຈະໃຫ້ໂອກາດໄດ້ຫຼີກເວັ້ນພ້ອມ ຕ່າງ ໆ ນາ ໆ .

ເປັນທີ່ໜ້າຄິດທີ່ຄວນມີວິທະຍາສາດ ໃຊ້ທ່ານໄປສາຍໄວ້ ໃນເຮືອນ ຍາມເມື່ອໄຟຟ້າທາກບໍ່ແລ້ວພວກທ່ານຈະ
ສາມາດໃຊ້ໄດ້ເພື່ອຮັບຟັງຂ່າວອາກາດຕ່າງໆ ການສັນຍານເພື່ອໃຫ້ຮູ້ສຶກຮະວັງຕໍ່ລົມພະຍຸດັ່ງກ່າວຈະໃຫ້ເວລາອັນສັ້ນເທົ່າ
ນັ້ນ ແລະ ການເຕືອນຕໍ່ລົມດັ່ງກ່າວອາດຈະໃຫ້ເວລາອັນເຫຼິງນານຊຶ່ງທາງທີ່ອາດເປັນຫຼາຍໆ ຊົ່ວໂມງກໍເປັນໄດ້ .

ລັກຊະນະທຳທີ່ຕ້ອງການງານ

ພວກທ່ານອາດຈະສັງເກດເຫັນວ່າຊາວອະເມຣິກັນທັງຫຼາຍເປັນຄົນທີ່ມັບຖືແລະ ໃຫ້ຄຸນຄ່າສູງແກ່ຄວາມສຳເລັດ
ຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ .

ກ່ອນຈະເປັນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ແຕ່ຄວາມສຳເລັດທ່ານຈະຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ເຮັດໄດ້ທຳໄດ້ຊຶ່ງ ລັກຊະນະທຳທີ່ຕ້ອງມີອັນນີ້ຮວມ
ທັງວຽກງານຂອງບຸກຄົນນັ້ນອາດຈະເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄານ ແລະ ທຸກໆບຸກຄົນທີ່ພວກທ່ານອາດຈະເຮັດໄດ້ ຊາວອະເມຣິກັນບາງຄົນ
ອາດຈະມີການລັງຮຽດ (ຄາງເລັກຄາງ ນອ້ຍ) ຕໍ່ວຽກງານງານຂອງຕົນ ແຕ່ວ່າຄວາມຈິງແລ້ວສ່ວນຫຼາຍຄິດວ່າເຂົາເຈົ້າຄວນ
ເຮັດວຽກງານ ໃຫ້ແຊງແຮງ ແລະ ມັກຮັກວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນລັກຊະນະອັນນີ້ເອງທີ່ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາເປັນ

ປະເທດທີ່ອຸດົມສົມບູນໄດ້ .

ໃນຖິວິດສະໄໝໃໝ່ຂອງຊາວອະເສຣີກັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີວຽກງານເຮັດຕົກຢູ່ ໃນກຳພອກທີ່ຖືກຢຽມຫາມ ເນື່ອງຈາກ ຖືວ່າເປັນພວກທີ່ຊີ້ຕົ້ນ ແລະ ບໍ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບການນັບຖືຫຍັງ .

ລັກຊະນະທີ່ເຄັ່ງກ່າວມານີ້ ໄດ້ມີຂຶ້ນ ໃນສັງຄົມຊຶ່ງເຕັມໄປດ້ວຍກະບວນການຕ່າງໆ ໝາຍໆ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີ ການປ່ຽນແປງເລື້ອຍໆ ໄປ .

ຖ້າພວກທ່ານຫາກສົງເຄີຍກັບບາດກ້າວອັນຮີບຮ້ອນ ພວກທ່ານອາດຈະຖືວ່າຈັງວະຂອງຊາວອະເສຣີກັນເປັນ ຈັງວະທີ່ອິດເສື່ອຍແຮງ ຫຼື ບໍ່ກໍເປັນຈັງວະທີ່ລ່າເຫຼົ້າໄປກໍເປັນໄດ້ ຊາວອະເສຣີກັນສ່ວນຫຼາຍມັກຮັກແບບດັ່ງກ່າວນີ້ ຊຶ່ງເປັນຄວາມເຈັ້ຍຊົມເຊີຍຂອງບຸກຄົນທີ່ວ່າ “ ລາວມີຄວາມພະຍາຍາມຫຼາຍ ” ຫຼື “ ລາວຮູ້ວິທີເຮັດວຽກໃຫ້ສຳເລັດໄດ້ ” .

ນີ້ເປັນຈຸດສູງໝາຍອັນມີຄ່າອັນນຶ່ງສຳລັບຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງທີ່ຈະຂົນຂວາຍຊອກຫາໃນສັງຄົມອັນນີ້ ຖ້າພວກທ່ານຫາກ ຄຸ້ນແລະ ພຽນຕໍ່ວຽກຂອງທ່ານ ວຽກງານນັ້ນຈະບໍ່ໄດ້ໄປໃຈໃຫ້ບໍ່ມີການບອກກ່ອນລ່ວງໜ້າໄດ້ ຂໍໃຫ້ມີທ່າທີອັນ ຈະໄດ້ໝາກໄດ້ຜົນຕໍ່ວຽກງານ ແລະ ນາຍຈ້າງຂອງທ່ານ ສະນັ້ນຖ້າທ່ານອາດຈະໄດ້ຄຳບົ່ງເນັດຕອບແທນແນວໃດແນວນັ້ນ ໃນຮະຍະຍາວຈາກນາຍຈ້າງນັ້ນ .

ຢ່າໄດ້ພາກັນອອກວຽກອອກການທີ່ກຳລັງມີຢູ່ນັ້ນຈົນກວ່າ ພວກທ່ານຈະສາມາດຊອກວຽກງານອື່ນອີກແທນ ໄດ້ເຊິ່ງກ່ອນ ບາງຄັ້ງບາງຄາວການຊອກຫາວຽກງານ ໃໝ່ເຮັດນັ້ນອາດກິນເວລາເປັນອາທິດຫຼືເດືອນ ຖ້າພວກທ່ານບໍ່ມີເງິນ ເດືອນຄອບຄົວຂອງພວກທ່ານອາດມີຄວາມຕ້ອງການເງິນຄຳ .

ຖ້າພວກທ່ານບໍ່ພໍອົກພໍໃຈນຳວຽກງານທີ່ພວກທ່ານເຮັດຢູ່ນັ້ນກໍຂໍໃຫ້ຊອກວຽກງານອື່ນ ແລະ ມາສືບຖືຊອກຢູ່ນັ້ນ ຂໍໃຫ້ເຕືອນນາຍຈ້າງຂອງທ່ານໄວ້ລ່ວງໜ້າສອງອາທິດເຊິ່ງກ່ອນ ຊາວອະເສຣີກັນມີຄວາມນັບຖືທ່າທີແບບດັ່ງກ່າວນີ້ ສະນັ້ນຈຶ່ງບໍ່ຄ່ອຍມີການຄຽດຂົນໃຫ້ຊຶ່ງກັນແລະກັນຮະຫວ່າງທ່ານເອງ ແລະ ນາຍຈ້າງເກົ່າຂອງທ່ານ .

ບາງເທື່ອວຽກງານໃໝ່ກໍອາດຈະເປັນທີ່ພູມໃຈແກ່ອາດມີບາງສິ່ງບາງຢ່າງອາດຈະເຮັດໃຫ້ເຮົາບໍ່ພໍອົກພໍໃຈ ທີ່ເຮົາບໍ່ຮູ້ເຖິງເວລາເຮັດວຽກຍາວຄຳຈ້າງຕ່ຳຫຼືສິ່ງກຳໄລບໍ່ດີເປັນຕົ້ນ ຂໍໃຫ້ສອບຖາມແລະຮູ້ລາຍລະອຽດເຊິ່ງກ່ອນຈຶ່ງຄ່ອຍຮັບເອົາ ວຽກໃໝ່ນັ້ນ .

ຖ້າທ່ານຫາກບໍ່ດີອົກດີໃຈກຽດກັບນຳວຽກງານຂອງທ່ານ ຫຼື ມີບັນຫາແນວໃດແນວນັ້ນ ຂໍຢ່າໄດ້ເສຍເສຍຢູ່ ເລີຍ ຂໍໃຫ້ປຶກສາຫາລືກັນກັບຜູ້ຮັບຮອງບາງທີທ່ານເອງ ແລະ ຜູ້ຮັບຮອງຢາກຈະຕີສຳພັນແລະປຶກສາຫາລືກັນທາງສູນກາງຮັບຮອງ .

ຂໍຢ່າໄດ້ເຊົາເຮັດວຽກງານຂອງທ່ານຈົນກວ່າຈະໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືບັນຫາຕ່າງໆ ໃຫ້ຕົກແຕກເຊິ່ງກ່ອນ ນາຍ ຈ້າງຂອງທ່ານຈະບໍ່ຮູ້ເຖິງຄວາມບໍ່ພໍອົກພໍໃຈຂອງທ່ານເນື່ອງຈາກບັນຫາພາສາ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈກັນ . ສະນັ້ນຂໍໃຫ້ບອກ ຜູ້ຮັບຮອງ ແລະ ທາງສູນກາງຮັບຮອງເຊິ່ງກ່ອນຈຶ່ງຄ່ອຍຂໍອອກການ . ຜູ້ຮັບຮອງຫຼືທາງສູນກາງຮັບຮອງອາດສາມາດເຈັ້ຍພົບກັບ ນາຍຈ້າງໃຫ້ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ຫຼືອາດຈະຊ່ອຍ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ທ່ານ ໃນການຊອກຫາວຽກງານ ໃໝ່ .

ການຮັກສາແຂ້ວ

ຮັດໄອໂອວາບໍ່ມີຮະບົບການຮັກສາແຂ້ວໃດໜຶ່ງເຊິ່ງມີສຳລັບໝົດທຸກຄົນ ພວກທ່ານຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ ເອົາເອງ ໃນການຊອກຫາໜ້າແຂ້ວທີ່ທ່ານສັກແລະສາມາດເຊື່ອຖືວ່າການປິ່ນປົວໄດ້ ຂໍໃຫ້ສອບຖາມນຳຜູ້ຮັບຮອງ, ຈີບດ, ພິມ້ອງບັນນິກຄູ ຫຼືນາຍຈ້າງວ່າເຂົາເຈົ້າມີທ່ານໜ້າແຂ້ວຜູ້ໃດທີ່ເຂົາເຈົ້າຢາກຈະແນະນຳໃຫ້.

ດັ່ງພວກທ່ານອາດຈະສົງເຄາະໄດ້ວ່າຊາວອະເມຣິກັນທັງຫຼາຍເປັນຄົນທີ່ມັກຮັກຂອງຫາວາມເຊັ່ນເຂົ້າໜົມ ອົມແລະເຂົ້າໜົມເຄກຊິງ ອາຫານເຫຼົ່ານີ້ສາມາດເຮັດໃຫ້ແຂ້ວເນົາແລະເຊື້ໄດ້ ຂໍໃຫ້ທ່ານຖືກແລະຜັດແຂ້ວ ສອງຊັ້ນຕໍ່ວັນ ເພື່ອປ້ອງກັນ ການເນົາເພັດຂອງແຂ້ວແລະຫລີກເລີ້ມການຄົນຂອງຫາວາມຕ່າງໆ ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້.

ຖ້າພວກທ່ານຢາກຈະຮູ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການຮັກສາແຂ້ວຂໍໃຫ້ຕິດຕໍ່ສຖານທີ່ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

Dental Health Section
Iowa State Dept. of Health
Lucas States Office Bldg.
Des Moines, Iowa 50319

ທາງ ຜແນະນຳດັ່ງກ່າວອາດຈະສົງເຄາະສາມຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບການຮັກສາແຂ້ວ ໃຫ້ພວກທ່ານ ເອກສານເຫຼົ່ານີ້ສົ່ງໃຫ້ພວກທ່ານລ້າໆ ແລະພວກທ່ານຄວນຈະຮຽນຮູ້ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ ເພາະວ່າຮ່າງກາຍຂອງພວກທ່ານຈະບໍ່ສົມບູນຖ້າພວກທ່ານບໍ່ມີແຂ້ວອັນອຸດົມສົມບູນ.

ການກັບຄືນຂອງທ່ານ Tom Muñoz

ທ່ານ Tom Muñoz ໄດ້ກັບຄືນມາເຮັດວຽກຄືນທີ່ສູນການຮັບຮອງແລ້ວ ຫນ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃໝ່ຂອງລາວກໍຄືການໄປຟຸ້ນຢາສອບຫົວຊາວໄທຕໍ່າທົ່ວຮັດ ລາວຈະໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບບັນດາຄອບຄົວ, ບັນດາຜູ້ຮັບຮອງແລະບັນດານາຍຈ້າງທັງຫຼາຍເປັນຕົ້ນ.

ຈຸດໝາຍປາຍທາງຂອງການຟຸ້ນຢາສອບຫົວເພື່ອໃຫ້ທາງສູນກາງຮັບຮອງໄດ້ຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດນຳການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆຂອງ ຄອບຄົວຊາວໄທຕໍ່າ - ລາວເອງຈະເປັນຜູ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າໃນການໃຫ້ຄວາມແນະນຳທົ່ວໄປຕ່າງໆ.

ຂໍ ສະເລງຄວາມຍິນດີ ໃນການກັບມາຂອງເຈົ້າ, Tom !

ຈຳພວກວ່າມ - ຜແນະນຳລາການຂອງຮັກຢາມຂອງເຮົາ.

(ບົດທີ່ 5 ໃນຈຳນວນບົດທີ່ກ່ຽວກັບຮະບົບການເມືອງ ໃນສະຫະຣັດອະເມຣິກາ)

ຮັກຢາມສະໝຸນໄດ້ໃຫ້ອິດທິພົນພິເສດແກ່ຮັກສະພາຊຶ່ງອິດທິພົນດັ່ງກ່າວນັ້ນກວ້າງໃຫຍ່ຫຼາຍທີ່ຮັກສາກໍອາດຈະເຮັດຄວາມພິດຫຼືໃຊ້ອຳນາດໃນການເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍນັ້ນຜ່ານທັງໆ ທີ່ບໍ່ມີອິດທິພົນຫຍັງເລີຍ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນບັນດາກົດໝາຍທີ່ທາງຮັກສາໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຜ່ານນັ້ນບໍ່ແກ່ສະເຈັ້ງຕາລອດໄປ ແລະໃນການບັງຄັບໃຫ້ໃຊ້ທາງຜແນະ

ບໍ່ມີທາງຂອງຮັບຮຽນອາດຈະຕິດຕາມໄປທ່ານນຶ່ງທີ່ກຳລັງຂ້າມຈາກຂອງທາງຮັກສາໄປ ຖ້າເປັນໄປດັ່ງນັ້ນກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າມັນເປັນການເອົາສິດທິແລະຄວາມອິດສະໜາບອກຈາກປະຊາຊົນໄປເທົ່ານັ້ນ .

ນີ້ແມ່ນ ຄືຈຸດໝາຍປາຍທາງຂອງການໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕາມການ ສານສູງສຸດໃນປະເທດຂອງພວກເຮົາກໍ່ຄືສານສູງສຸດຂອງລະຫັດອະເສຍກາຊິງຕັ້ງຢູ່ໃນທຸງ WASHINGTON D.C. ທັງທີ່ອັນສຳຄັນອັນນຶ່ງຂອງສານສູງສຸດກໍ່ຄື ໃຫ້ການຕັດສິນວ່າ ບັນດາກົດໝາຍທີ່ທາງຮັກສາ ໃຫ້ຜ່ານນັ້ນກົງກັນກັບຮັກສາສະພາບທີ່ບໍ່ຖ້າວ່າທາງສານສູງສຸດບາດຕັດສິນວ່າຮັກສາສະພາບບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສິດທິແກ້ຮັກສາໃຫ້ຜ່ານກົດໝາຍອັນໃດອັນນຶ່ງແລະທາງສານຈະໄດ້ປະກາດວ່າກົດໝາຍນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຮັກສາສະພາບ . ດັ່ງນັ້ນກົດໝາຍດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ຖືກບັງຄັບ ໃຫ້ໃຊ້ໃນປະທານາທິບໍດີທີ່ເຮົາໜ້າທີ່ຝ່າຍປົກຄອງຂອງປະທານາທິບໍດີ .

ທົດໜ້າຝ່າຍຍຸຕິທຳແລະຜູ້ຮອງອີກແປດຄົນຂອງສານສູງສຸດຈະມາເປັນກຸ່ມຊຶ່ງໃນເມື່ອທາງສານມີຄະດີທີ່ຈຳເປັນຈະໄດ້ຕົກລົງທາງສານກໍ່ລົງສັດຕິເສດສູງສ່ວນຫຼາຍ .

ທາງຮັກສາອາດຕົກລົງຈັດຕັ້ງສານແນວອື່ນຂຶ້ນອີກ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ມີຄະດີ ຢູ່ນຳກັນສອງປະເພດທີ່ທາງຝ່າຍສານກັບຄື : ຄະດີກົດໝາຍອາດມາແລະຄະດີກົດໝາຍແພ່ງ .

ມີບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ຄົນເຮົາອາດຈະສ້າງຄວາມເສັຽຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ເພື່ອປ້ອງກັນການກະທຳສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ທາງຮັກສາຈຶ່ງໄດ້ອະນຸຍາດຜ່ານກົດໝາຍອາດມາ ຖ້າຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງທຳຄວາມຜິດຕໍ່ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວນີ້ແລ້ວຜູ້ນັ້ນຈະໄດ້ຮັບຂີ້ໜານ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າເປັນຄະດີອາດມາ ຜູ້ທີ່ທຳຄວາມຜິດກົດໝາຍອາດມາອາດຖືກກົດໝາຍຈຳຄຸກ ອະເສຍກັນແຕ່ລະຄົນຖືກຄ້ຳປະກັນກົດໝາຍໃຫ້ສິດໄດ້ຂຶ້ນໄດ້ສ່ວນຈາກຄົນຕຸລາການຖ້າທາງກຸຮົງສັບວ່າທຳຄວາມຜິດຄົນຕຸລາການຈະບໍ່ມີການລ່າອາຍໃນການຕັດສິນແລະກ່ອນຈະປະກາດວ່າຜູ້ນັ້ນໄດ້ກະທຳຜິດແທ້ຄົນຕຸລາການແຕ່ລະຄົນຈະຕ້ອງໝັ້ນໃຈເສັຽກ່ອນວ່າເຂົາມັນຜິດແທ້ຫຼັງຈາກໄດ້ຟັງເບິ່ງຫຼັກຖານຕ່າງໆ ແລ້ວ .

ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດກັນໄດ້ທີ່ບຸກຄົນບາງຄົນຈະມີປະຕິກິລິຍາຊຶ່ງມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕໍ່ສິດທິຂອງຜູ້ອື່ນ ແຕ່ວ່າປະຕິກິລິຍາດັ່ງກ່າວບໍ່ຄວນຈະໃຫ້ເປັນຄວາມຜິດເພາະວ່າບໍ່ໃຫ້ມີການຜິດກົດໝາຍອາດມາອັນໃດທັງນັ້ນ ຊຶ່ງໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວຜູ້ໃດຜູ້ນຶ່ງອາດສາມາດກ່າວເຖິງການຂໍຄຳເສັຽຫາຍຈາກຜູ້ທີ່ກະທຳໃຫ້ຕົນກໍ່ເປັນໄດ້ ຖ້າເປັນໄປດັ່ງນີ້ເຂົາເຈົ້າເອີ້ນວ່າຄະດີແພ່ງ ຜູ້ທີ່ຖືກໄຕ່ສວນວ່າມີຄວາມຜິດທາງດ້ານກົດໝາຍແພ່ງນີ້ບໍ່ຖືກລົງໂທດຈຳຄຸກຈັກເທື່ອແຕ່ວ່າທາງສານອາດບັງຄັບໃຫ້ເສັຽຄຳໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນຊຶ່ງເອີ້ນຄຳເສັຽນັ້ນເອີ້ນວ່າຄຳເສັຽຫາຍ . ກຸດປະສົງຂອງການໃຫ້ມີສານຮັບຮຽນທາງແລະສານອື່ນໆ ກໍ່ເພື່ອຈະໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອແກ່ປະປະຊາຊົນໄດ້ຕົກລົງຄວາມຜິດຖຽງແລະຄວາມແຕກຕ່າງໆ ຊຶ່ງກັນແລະກັນດ້ວຍຄວາມຍຸຕິແລະທາງສານຕິດສຸກທາງສານໄດ້ ໃຫ້ຄວາມຍຸຕິທັມແກ່ໝົດທຸກຄົນ . ປະຊາຊົນອາດຈະບໍ່ມັກກົດໝາຍບາງສິ່ງບາງຢ່າງແຕ່ວ່າເປັນເຫດຜົນທີ່ເຮົາເອີ້ນວ່າຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ການນັບຖື ໃນເມື່ອປະຊາຊົນບໍ່ມັກກົດໝາຍ ເຂົາເຈົ້າສາມາດເລືອກຕັ້ງເອົາຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າສູ່ຮັກສາ ເພື່ອຈະໄດ້ປຸງແປງກົດໝາຍນັ້ນໆ

ສາຂາຕຸລາການເປັນຜະເນກຊຶ່ງຊຶ່ງ ໃນຮະບົບຂອງຮັບຮຽນ ເປັນສາຂາທີ່ຮັກສາຄວາມສັມພັນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຮະຫວ່າງສາຂາບໍ່ມີທາງແລະ ສາຂາມີຕິບັນຍັດຂອງຮັບຮຽນ .

ໃນສະບັບທີ່ໄປຈະເປັນບົດສູດທ້າຍ ທີ່ກ່ຽວກັບ ຮະບົບການເມືອງຊຶ່ງຈະໄດ້ກ່າວເຖິງ ຮັບຮຽນ ມັນຮັດ ແລະ ຄວາມສັມພັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ຮັບຮຽນທາງ .

GOVERNOR'S TASK FORCE
FOR INDOCHINESE RESETTLEMENT
1000 EAST GRAND
DES MOINES, IOWA 50319

Bulk Rate
U.S. Postage Paid
Des Moines, Ia.
Permit No. 1195

State Library
Historical Bldg.
Des Moines, Iowa 50319